

[Niels Andersen.]

„Alle, der har med Grønland at gøre, erkender, at Grønlandsbesejlingen er vanskelig, og det gælder især i vintermånederne, men jeg ville finde det meget betænkeligt at standse vintersejladserne ud fra denne kendsgerning.“

Og videre fremførte Grønlandsministeren:

„En forudsætning for vintersejladser i Grønland er imidlertid, at der anvendes specialbyggede skibe egnede til formålet, og at disse skibe bliver betjent af et mandskab, der kender forholdene til bunds“. Grønlandsministeren uddybede dette spørgsmål, hvorefter han fortsatte:

„Dette synspunkt har jeg fået bekræftet fra Handelens kaptajner, der i anledning af, at man offentligt har sat spørgsmålet til debat, har drøftet problemet og til Handelens direktion afgivet en enstemmig erklæring.“

Derefter oplæste ministeren den af skibsførerne afgivne erklæring af 11. marts 1957, og ministeren føjede til:

„Denne autoritative erklæring fra samtlige Handelens kaptajner må selvfølgelig tillægges den største vægt, og jeg håber, at der dermed må være skabt ro om det spørgsmål, som det ærede medlem har rejst.“

Her er vi ved det centrale spørgsmål vedrørende den besvarelse, minister Kjærboel fremførte den 13. marts 1957 på foranledning af et spørgsmål fra Augo Lynge.

I dag, da vi kender de omstændigheder noget nærmere, under hvilke denne kaptajnererklæring blev til, kan man med rette sætte et spørgsmålstegn ved ordet autoritativ, og når ministeren fremhævede, at denne erklæring måtte tillægges den største vægt, kan man i hvert fald ikke hævde, at den pågældende erklæring blev anvendt med varsomhed. Det havde ud fra almindelige menneskelige betragtninger været en naturlig ting, om ministeren også havde orienteret

folketinget om, at der havde været visse vanskeligheder ved tilvejebringelsen af den pågældende erklæring. Efter min opfattelse ville det også have været en selvfølgelig ting, at ministeren havde undersøgt, hvori disse vanskeligheder bestod, og orienteret folketinget derom. Det var et overordentlig alvorligt spørgsmål, Augo Lynge havde fremført, og derfor burde man kunne forvente, at en minister i sin besvarelse koncentrerede sig om de alvorlige menneskelige problemer, der knyttede sig hertil. I stedet synes besvarelsen i højere grad at være en argumentation for de bevillingsmæssige problemer, der knyttede sig til Grønlandssejladserne. I denne forbindelse kan man vel i dag undre sig over, at kaptajnerne i deres erklæring nr. 2 også synes at have taget størst hensyn til dette problem.

Imidlertid foreligger der nu fra oppositionspartierne forslag om, at den tidligere minister for Grønland skal tiltales for vildledning af folketinget. I en sådan situation må man naturligvis spørge om, hvad de højeste juridiske instanser siger vedrørende spørgsmålet, og vi har i dag hørt den højtærede justitsministers mening.

I den foreliggende sag er det folketinget, som er påtalemyndighed, og i henhold til retsplejelovens § 711 må påtalemyndigheden ikke blot have for øje, at straffskyldige personer drages til ansvar, men også at forfølgning af personer, som ikke er straffskyldige, ikke finder sted. Hvis det ikke ventes, at en straffesag kan gennemføres til en fældende dom, vil påtalemyndigheden frafalde tiltale. Efter de synspunkter, justitsministeren i dag har fremført, vil sagen ikke kunne gennemføres til domfældelse, og rigsretssag bør efter justitsministeriets nøje overvejelse ikke rejses. Den samme konklusion er dommerudvalget, som består af to højesteretsdommere og en landsdommer, kommet til. Endvidere kan det anføres, at statsadvokaten og rigsadvokaten er af samme opfattelse. Derefter bliver spørgsmålet, om folketinget vil overtræde et væsentligt retsprincip og rejse tiltale. Det